

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatus De Conscientia, De Peccatis, De Legibus, De Fide, Spe,
Et Charitate

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

[1 Quid infidelitas sit, & quotuplex.]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76540)

alleg. 61. n. 25. Accepta tamen possessione si intra duos mensis professionem facere omittis, toto tempore quo ita perfertis non facis fructus tuos, etiam si postea professionem emittas...

15 Cum autem in Tident, dicitur professionem beneficij omittenti fidei professionem non suffragari, non est intelligendum titulum beneficij, & possessionem ipsam reddi nullam in se, sed solum reddi nullam quoad effectum percipiendi fructus...

16 Sed est difficultas, an omittens hanc fidei professionem nulla spectata sententia saltem declaratoria criminis teneatur restituere fructus perceptos? Affirmat Azor tom. 2. lib. 7. cap. 2. quæst. 1. in fine. Petrus de Ledesma 2. tom. summ. tract. 1. cap. 4. post. 10. conclus. difficult. 1. Garcia 3. part. de benefice, cap. 3. num. 3. Vgolia. de offic. & potest. Episcop. cap. 50. §. 26. n. 4. Movenitur, quia si omittens professionem, fructus non tenentur ante sententiam restituere...

Ceterum est iustissima sententia satis fit probabilis, probabilior mihi videtur sic omittentem non teneri fructus restituere, quousque sententia declaratoria criminis adueniat; sic Nauar. consil. 11. n. 1. de iureiur. in 2. edit. Sanchez lib. 2. cap. 5. n. 10. Man. Rodriguez tom. 2. regul. 99. q. 72. art. 3. Barbosa 3. part. alleg. 61. n. 28. Præcipua ratio est, quia decretum hoc est penale: ergo benignius, quoad fieri possit, interpretandum est: sed potest interpretari, ut non faciat fructus suos, neque possessio suffragetur, data sententia declaratoria, & non ante illam. Ergo hoc modo explicandum est. Et confirmat optimè Sanchez ex his que habentur sess. 23. de reformat. cap. 1. ubi quia Concilium prætendebat non residentes obligare ante ullam iudicis sententiam ad restitutionem fructuum, h. quos perciperent. id declarauit. Cum ergo id ipsum non fecerit, in hac parte mitius se voluit habere; ac prout voluit, ut solum post sententiam intelligatur fructus esse restituendos; ex his que constat solutio rationis contrarie. Fateor possessionem multum accipienti beneficium suffragari ad fructus percipiendos, & retinendos in conscientia, dum non condemnatur: ac facta condemnatione neque fructus esse suos, neque possessione aliqua se posse tueri.

17 Verum est ante omnem sententiam declaratoriam criminis teneatur fructus restituere: ac hoc intelligendum esset, si in culpa fuisset omittens fidei professionem: nam si ignarus decreti Tidentini, vel illius immemor omittens, nullo modo in conscientia obligatus es restituere, sed omnes fructus facis tuos, ac si verè professionem emisisses; quia priuatio fructuum est pœna, quæ actate non potest, ubi culpa non præcedit: sic tenet plures referens Sanchez n. 13. Garcia n. 66. Vgolin. n. 5. Azor lib. 7. cap. 2. q. 2. Barbosa n. 29 & alij apud ipsam, Ex quo

Errâ, de Castro Sum. Mor. Pars 1.

infert Sanchez, & Azor te non amittere fructus, si procurator cui mandatum dediti faciendi fidei professionem, non fecit te infelo absque culpa, quia est eadem ratio.

18 Sub nomine fructuum, quibus omittens professionem fidei priuatur, alicui potest videri comprehendi distributiones quotidianas, etiam si in illis glossa non constiterit, & annuaria, quia hæc etiam videntur esse præbendæ fructus, siquidem nisi in præbenda prouisus esses, ea obtinere non posses.

Ceterum dicendum est non comprehendi has distributiones quotidianas, & annuaria; quia esto alius à Canonico eas non lucretur; at non sunt fructus canonicatus, sed ministerij personalis, & canonicatus, est solum conditio: & ita tradit Azor tom. 2. lib. 7. cap. 2. q. 3. Stephan. Gratian. discipul. forens. cap. 166. n. 22. Sanchez lib. 2. in Decalog. cap. 5. num. 10. sine. Gonzalez ad regul. 8. cancell. §. 6. proxim. n. 170. Barbosa alleg. 61. n. 30. Garcia illo cap. 3. n. 60. Aloysius Riccius in collect. decis. collect. 1451. & alij.

19 Quibus autem hi fructus applicandi sint, cum debent restitui, Concilium non determinat. Azor cap. 2. quæst. 3. & Sanchez illo n. 10. dicunt pauperibus, vel fabricæ Ecclesiæ, aut alteri pio loco applicandos esse: quod de beneficiis curam animarum habentibus, & de dignitatibus, personaribus, & officiis habentibus fructus extra mensam capitularem intelligendum est, iuxta decretum Tidentini sess. 22. cap. 3. de reformat. dicentis fructus horum non residendum applicandos esse fabricæ, si indigeat, vel alteri pio loco, arbitrio episcopi. At si canonicatus, vel dignitas habeat fructus in mensa capitulari, existimat Barbosa de potestate Episcopi, 3. par. allegat. 61. in fine, cum Garcia 3. p. de benef. c. 3. à n. 40. restituendos esse Capitulo, sicut fructus non residendum, aut excommunicatorum. Et addita esse restituendos Capitulo, ut non possint se componere cum Capitulo soluta al qua parte, neque ordinarium condonare illam restitutionem posse. Alicui videbitur probabile hos fructus applicari posse pauperibus, fabricæ, vel alteri pio loco, & non esse necessarios reddendos Capitulo, sicut fructus non residendum; quia omittens professionem verè extitit à Capitulo fructus, & fecit suos, interim dum non condemnatur; quod secus est in excommunicatis, & non residentibus. At credo probabilius esse, Capitulo esse reddendos adueniente sententia. Nam illi fructus sunt Capituli, quos non transferit in omittentem fidei professionem, nisi dum sententia declaratoria criminis non est. Ergo stante illa sententia reddendi sunt fructus Capitulo, ac si nunquam à Capitulo essent extacti.

DISPVATIO II.

De infidelitate, qua est vitium contrarium fidei.

IN præcedenti disputatione explicuimus essentiam fidei, eiusque obligationem. Restat de vitio contrarium disputare, & illorum remediis. Duplex est vitium contrarium fidei. Primum infidelitas. Secundum hæresis. Hæc inter se distinguuntur tanquam continens à contento, infidelitas enim fidei quoad omnia opponitur: hæresis quoad aliquam partem; vel ut alijs placet, infidelitas est vitium hominis nolentis fidem suscipere; hæresis, iam susceptam relinquens. In præfati disputatione agemus de infidelitate, & illius remediis; in sequenti de hæresi.

PUNCTVM I.

Quid infidelitas sit, & quotplex.

- 1 De qua infidelitate sit sermo.
2 Triplex est infidelitas, & earum definitio apponitur.
3 Distinguitur essentialiter affirmant aliqui.
4 Probabilis est oppositum.
5 Satisfit contrariis rationibus.
6 An satisfacias confessioni, si dicas te deseruisse fidem, quin declares, fuerint Paganismo, Iudaismo vel hæresi?
7 Comprehdendatur ne omnis infidelitas sub his tribus infidelitatis speciebus, Proponitur ratio dubitandi.
8 Resoluitur comprehendit.
9 Satisfit contrariis.
10 Quid de Apostasia dicendum est?
11 Hæresis est omnium grauior infidelitas, tamen Paganismus magis extendatur.

1 L Oquimur in præfati non de infidelitate veritati contraria, sed de infidelitate contraria fidei, vitium theologice. Hæc ergo definitur potest, ut sit peccatum ex natura sua

excludens

DE
ASTR
IA
TOM.

excludens fidem supernaturalem; non enim potest fidem excludere, nisi fidei contraria sit. Contingit autem hoc dupliciter. Primò, si ex errore, vel malitia nolens auditum præbere proponenti veritatem nostræ fidei, quando te esse ad id obligatum cognoscis. Secundò, si propositæ sufficienter veritati non assentiaris. Primum peccatum dicitur omissionis: secundum commisionis. Quodlibet autem ex his peccatis est peccatum gravissimum, quia excludit medium necessarium ad salutem: quod debet quilibet Christianus suscipere, eaque de causa dixit Christus Ioan. 3. *Quis non credit, iam iudicatus est, quasi dixerit, iam habet super se iudicium, & condemnationem.*

2. Hæc autem infidelitas triplex est, Paganismus, Iudaismus, & hæresis. Divisio est communiter recepta à Doctoribus cum D. Thom. 2. 2. q. 10. art. 5. & ibi Bannes, Valent. *disp. 1. q. 10. p. 3. Arag. quest. 4. art. 1. Maldet. art. 5. Bonacina disp. 3. quest. 2. punct. 6. Suarez de fide disp. 16. sect. 4. disp. 18. dub. 6.* Paganismus est, quando nullius mysterij revelati fidem habes Iudaismus, quando credis veteri testamento, non tamen nouo. Hæresis, quando alicui veritati siue ex nouo, siue ex veteri Testamento fidem negas: vel aliter dicere potes, Paganum esse, qui integrè à fide Christiana recedit, Iudæum, qui recedit à veritate, quam figurè ab ipso credente denotabant: hæreticum, qui fidem proficitur, at aliquos articulos illius negat. Quod autem communiter dicitur, Paganismum esse negationem fidei nunquam susceptæ, Iudaismum esse negationem fidei in figura susceptæ, & hæresim negationem fidei in se ipsa susceptæ, probari mihi non potest: sicut neque probatur Lorcz 2. 1. q. 10. art. 5. n. 4. Coninch *disp. 18. dub. 6. n. 2.* Suarez de fide *disp. 16. sect. 4. num. 8.* Quia esse susceptam fidem vel non esse susceptam fidem transiit ad Paganismum, vel Iudaismum. Ergo Paganismus, vel Iudaismus non petit necessariò non esse fidem in se susceptam, sicut esse verè Catholicum non pendet, an fuerit antea Paganus, vel Iudæus. Item si proposita fide tibi, neges aliquem articulum, & omnes alios amplectaris, hæreticus es censendus, & tamen nunquam fidem suscepisti. Ergo ad hæresim susceptio fidei non expollatur. Deinde sibi hæreticorum parentum erroribus intelci verè hæretici nominantur, est nunquam fidem susceperunt. Ergo ex susceptione fidei distingui infidelitas non potest. Restat ergo, vt ex obiecto distingatur: Quapropter integra negatio fidei est Paganismus, Iudaismus, negatio Christi. Hæresis negatio alicuius veritatis à Christo revelata.

3. Sed inquires, an hæc divisio sit generis in species, & consequenter an hæc essentialiter distinguantur? in quo Caietan. Bannes, & Aragon. *d. quest. 10. art. 5.* affirmatiue respondent. Primò, quia eadem virtuti possunt varia vitia specie diuersa opponi. Secundò, quia deficere à fide suscepta, in Baptismo promissa, distinctum quid est ab eo, quod est deficere à fide nulli promissa: sicuti deficere in castitate promissa, vel non promissa. Tertio, quia necessariò fatendum est in confessione ad quod ex illis tribus deflexeris, an ad Paganismum, Iudaismum, vel hæresim: neque videris satisfacere, si solum dicas te à fide deficisse.

4. Caterum probabilis est non distingui essentialiter, sed solum accidentaliter penes magis, & minus. sic Suarez de fide *disp. 16. sect. 4. n. 8.* Coninch *disp. 18. dub. 6. n. 64.* Ratio est, quia omnes illæ sectæ priuant eadem fidem, & cum illa habent eandem oppositionem. Ergo non sunt specie diuersæ. Consequencia est legitima, quia ex nullo alio capite diuersitas specificæ in peccatis sumi potest, præterquam ex oppositione ad virtutem. Antecedens probatur, quia tota oppositio eam virtutem fidei, in Paganismo, est negatio totius fidei, hoc est, omnium mysteriorum, quæ à fide Christiana proponuntur. Iudaismus est negatio mysteriorum legis Euangelicæ; hæresis est negatio aliquorum mysteriorum veteris, vel noui Testamenti. Ergo est oppositio non formaliter diuersa, sed materialiter, siquidem tam Paganismus, quam Iudaismus, & hæresis in neganda veritate diuinæ reuelationis conueniunt, & solum differunt in negandis pluribus, vel paucioribus veritatibus reuelatis.

5. Neque obstant contraria.

Ad primum, dico posse varia vitia specie diuersa opponi virtuti: nego tamen Paganismum, Iudaismum, & hæresim, quatenus fidei contraria sunt: diuersimodè opponi.

Ad secundum, concedo deficere à fide suscepta non constituere speciem diuersam: aliàs Paganismus, vel hæresis hominis baptizati esset specie diuersus ab eo, qui est in homine non baptizato. Neque exemplum de castitate promissa vrget, quia ibi est diuersum peccatum, quia est contra votum & promissionem Deo factam, & consequenter contra specialem virtutem religionis: ex præcisa susceptione fidei non fit talis promissio. Ergo.

Ad tertium, Valent. *disp. 1. quest. 10. punct. 3. vers. hic ita explicans*, dicit extra controuersiam esse paganismum, & Iudæorum perfidiam, & hæresim aded multum in se differre, vt necessariò debeat quis in confessione explicare, ad quam infidelitatem ex istis deflexerit: quinimo arbitrat quæ-

litem erroris etiam particularis, in quem quis incidit, exponendam esse in confessione: multum namque interest, vtrum negaueris mysterium, v.g. sanctissimæ Trinitatis: an solum quod Paulus fuit Hierosolymis. Item vtrum ad Mahometismum, an ad superstitionem aut idololatriam deflexeris, quamvis hæc duo notat Caietan. *suprad. q. 10. art. 5.* pertinere ad eandem speciem infidelitatis, nempe paganismum.

6. Hæc tamen doctrina verissima est in sententia asserente circumstantias aggravantes esse necessariò confitendas: at posita sententia probabilis solum peccata specie diuersa manifestanda esse in confessione, est difficultas an satisfacies obligationi, dicendo te fidem, deflexisse, quin declares, fuerint paganismum, Iudaismum, vel hæresis vicio; et quidem si præcisè attendantur hæc, quatenus virtuti fidei opponuntur, credo te satisfacere: at qui virtualiter, & implicite religioni etiam opponuntur, necessariò declarare debes, ad quam sectam deflexeris: quælibet enim ex illis sectis habet suas distinctas ceremonias vanas, & cultus sacrilegos quos, amplectendo sectam, amplectaris; & ratione hominum debes in confessionem manifestare, deflexisse ad paganismum, Iudaismum, vel hæresim. Item quælibet fidei negatio continet quendam blasphemiam aduersus Deum, & eius fidem: quia iniuriat Deum, & inhonestat, sed negari non potest esse blasphemiam specie diuersam in plurimum articulo negationibus negare namque Christi diuinitatem grauius, & iniuriosius est Deo, quam negare esse in ecclesia sacramentum Confirmationis. Ergo pro diuersitate harum blasphemiarum, manifestanda sunt supraddictæ infidelitatis species in confessione; etià propter oppositionem cum fide manifestandæ non sint. Atqui paganismus plures blasphemias dicit aduersus Deum, quam Iudaismus, vel hæresis: Item in paganismum negante vnum Deum, læditur diuinus honor, cuius tamen læsio peccatum est specie diuersum ab eo, qui Deum admittens reliqua negat: Ergo necessariò manifestandum est in confessione: & ita expresse docet Coninch. *de fide disp. 18. dub. 6. n. 69.* Suarez *disp. 16. de fide sect. 4. n. 74.* Sanchez libro 2. cap. 7. num. 17.

7. Secundò inquires, an hæc diuisio comprehendat omnes infidelitatis species: Et videtur non comprehendere, quia non comprehendit Turcismum: siquidem Turcismum aliqui credit ex veteri Testamento, & aliquid ex nouo. Ergo neque est paganismus, neque Iudaismus, neque hæresis. Secundò aliqui faciunt hæretici admittentes nouum Testamentum, & non vetus; sed hi non erant pagani, neque Iudæi neque hæretici. Ergo non est diuisio sufficiens. Tertio in lege naturæ, & in lege veteri esse poterat hæresis, si Iudæus non crederet omnibus à Deo reuelatis. Quarto Atheismus videtur specie distinctus à paganismum, in quo vnus Deus colitur, Quintò Apostasia est speciale peccatum contra fidem, & tamen neque est paganismus, neque Iudaismus neque hæresis, ergo.

8. Nihilominus asserendum est diuisionem esse sufficientem, comprehendereque omnes infidelitatis species, quod sic declaro: nam peccato infidelitatis peccati non potest, nisi aduersus reuelata in duplici Testamento veteri, & nouo, sub quo comprehendendo fidei traditiones: peccare autem aduersus hæc tripliciter contingere potest, primò, negando vtrumque Testamentum: & hoc est paganismum. Secundò admittendo vetus, negando nouum, & tunc contingit Iudaismum. Tertio admittendo nouum, vel vetus non integrè, & tunc est hæresis. Item per ordinem ad Christum Dominum, qui est author fidei & salutaris, declarari potest sufficientia huius diuisionis: nam si Christi aduentum, eiusque prophetias, & figuras, negas negas, Iudæus es: si admittis prophetias, & figuras, negas aduentum, Iudæus existis: si admittis aduentum, eiusque dictis integrè fidem non habes, hæreticus es. Ergo nullus alius infidelitatis casus excogitari potest.

9. Neque vrgent rationes in contrarium.

Ad primam dico Turcismum sub paganismum comprehendis, quia non admittant Christum redemptorem, & licet aliqua credunt, quæ nos aut Iudæi credunt, quia tamen non credunt illa, vt à Christo reuelata, sed vt à Mahomete dicta, ideo pagani absolute nominandi sunt.

Ad secundam dico admittentes nouum Testamentum, & non vetus esse veros hæreticos, eo quod nouum Testamentum ex parte negabant, licet sibi contrarium visum fuerit, quia vnus veritatis noui Testamenti est, vetus Testamentum fuisse à Deo reuelatum.

Ad tertiam dico diuisionem infidelitatis in paganismum, Iudaismum, & hæresim per ordinem ad Christum Dominum, & nouum, & vetus Testamentum esse de infidelitatibus: quæ pro præsentis status occurrere possunt, non de aliis, quæ legè naturæ, & scripta poterant contingere: nam in lege naturæ, & scripta esse non poterat Iudaismus, quia Christus non erant aduentus, & consequenter pro illo statu non erat legitima diuisio. Si autem pro omni statu velis infidelitatem diuidere in solum paganismum, & hæresim, est diuisio faciendæ, & paganismum affirmare debes esse infidelitatem, quia nullam Dei reuelationem admittis, hæresim, quia aliquam admittis falsam materialiter, aliam negas. Adde Iudæos deficientes à fide, quam

quam protestabantur, verè dici posse hæreticos esse, sicuti dicuntur hæretici, qui à fide Christi desunt.

Ad quartam respondeo Atheismum non esse distinctum specie à paganismò, in quo vnus Deus colitur, sed distingui ab illo penes maiorem, vel minorem extensionem; sicut non distinguitur specie hæreticus, quin plures articulos negat à negante gauciores cum autem paganismus consistat in negando Christum Dominum, siue in se, siue in figuris, quantumvis paganus credat vnq̃ esse Deum, hoc non efficit esse hæreticum, quia illud non credit tanquam à Deo reuelatum, & à Christo Domino dictam.

Ad quintam dico te non posse recedere à fide, nisi sis Paganus, Iudæus, aut hæreticus; quia si recedis, vel ex toto, vel ex parte recedis: si ex toto, es paganus: si ex parte, admitendo Christi aduentum, hæreticus: si negas eius aduentum, Iudæus.

10 Solum esse potest difficultas, an recedere à fide suscepto animo ibi permanendi, in quo secundum omnes Apostasia consistit, sit species infidelitatis distincta ab illis tribus enumeratis, vel aliqua illarum circumstantia necessariò in confessione explicanda? Pro cuius resolutione vt certum supponendum est totam malitiam essentiali apostasie repetiri in hæretico baptizato negante vnum articulum fidei, sicut si omnes negarent & ad Iudaismum, vel paganismum transiret. Quia tota, & essentialis apostasie malitia sita est in iniuria, & contemptu facto fidei, illam relinquendo, cum autem per hæresim fides Christi relinquatur, & Christus despiciatur; & efficitur sanè in hæresi apostasiam propriè esse. Fateor tamen per antonomasiam apostasiam dici de Iudaismo, & paganismò, atque adeò apostatam propriè dici de eo, qui totam fidem Christi, cuiusque nomen abnegat; non de eo, qui retinens Christianum nomen à Christo discedit: sic multis relatis Sanchez. lib. 2, in Decal. cap. 7, num. 15. Farinac. tract. de hæres. quæst. 183. §. 2. Suarez de fide disp. 16. sect. 5. à n. 3. Hoc supposito.

Dicendum est non esse apostasiam à fide aliquam speciem infidelitatis distinctam à paganismò, vel Iudaismo, ad quem quis accedit. Ratio est, quia vt est distincta species infidelitatis, debebat aliquid ex fide negare, quod per paganismum, vel Iudaismum negatum non esset: at hoc nullo modo contingit, sed idem prorsus negat paganus baptizatus, ac non baptizatus. Ergo, Et confirmo. Apostasia in hoc formaliter consistit, vt desinat quis fidem iam susceptam; sed desinere fidem iam susceptam præcisè non est species infidelitatis, sed ad summum est genus peccati contracti per paganismum, vel Iudaismum, vel hæresim. Ergo apostasia non est species distincta ab illis tribus. Deinde quia si apostasia à fide esset species aliqua distincta à paganismò, vel Iudaismo, vel esset hæresis, vel alia ab his tribus distincta: hæresis esse non potest; tum quia non est negatio fidei ex parte: tum quia in vno subiecto duplex infidelitatis species simul existeret. Si autem esset species distincta ab illis tribus, dicitur D. Thom. & cum eo reliqui Theologi eumellassent species infidelitatis. Ergo dicendum est apostasiam non esse speciem infidelitatis distinctam: ita tenet Pelianus 2. 2. q. 11. D. Thom. disp. 1. Suarez plures referens de fide disp. 16. sect. 1. n. 8. Neque obitat apostasiam penes hæreticorum puniiti, quia optime puniri potest, si Ecclesie per Baptismum subiectus fuit, eo quod à fide suscepta recedat. Verum est apostasia à fide non sit species aliqua infidelitatis distincta à paganismò, vel Iudaismo: est tamen illius circumstantia: vt dixit D. Thom. 2. 2. quæst. 12. art. 1. Negari enim non potest ad minus esse circumstantiam aggrauantem, siquidem ex desertione fidei in Baptismo susceptæ, & professæ, aggrauatur peccatum paganismi. An verò hæc grauitas sit necessariò in confessione aperienda, non omnes conueniunt: qui enim negant circumstantias aggrauantes esse necessariò manifestandas in confessione, consequenter negare debent esse manifestandam hæc circumstantiam: aliàs obligaretur peccans contra castitatem, iniustitiam, castitatem habere: at qui circumstantias aggrauantes affirmant esse manifestandas, & de hæc circumstantia id affirmare debent. Adde non esse improbabile esse circumstantiam non tantum aggrauantem, sed mutantem speciem aduersus religionem; videtur enim specialis iniuria, & irreuerentia fidei per Baptismum susceptæ eam deserere.

11 Tertiò, Inquires, quænam ex supradictis speciebus infidelitatis sit grauior? Cui dubitationi optimè respondet D. Thom. 2. 2. quæst. 10. art. 6. & ibi eius expositores, Bannes, & Aragon. Valcor. disp. 1. q. 10. p. 3. circa finem. Suarez disp. 16. de fide sect. 4. n. 14. Coniunctio disp. 18. dub. 6. à n. 70. hæresim esse infidelitatem omnibus grauiorem absolutè; quoad extensionem verò paganismum esse grauiorem. Prior pars probatur, quia hæretici maiorem Dei, & scripturarum cognitionem habent, & proinde eorum peccatum magis est voluntarium, & inexcusabile. Secundo, quia sub nomine Christi Christum oppugnant, & simulantes cum illo amicitiam, illi sunt inimici, cuique factis verbis, & testimoniis sub simulata religionis specie ad religionem destruendam abutuntur: de quibus dixit Petrus epist. 2. cap. 2. Melius erat illis non cognoscere viam iustitiam, quam post agnitionem retrosum reueri ab eo quod illis fecit, de Castro Sum. Mor. Pars I.

tradium est sanctio mandato. Secunda pars conclusionis de se constat, siquidem paganismus plures articulos fidei negat, quam Iudaismus, vel hæresis.

PUNCTUM II.

Vtrum infidelis possit habere ignorantiam inuincibilem omnium illorum, quæ fides proponit credenda.

- 1 Potest esse ignorantia inuincibilis mysteriorum supernaturalium, Incarnationis, Trinitatis, &c.
- 2 Circa quodlibet mysterium lumine natura notum potes habere ignorantiam inuincibilem.
- 3 Cum hac ignorantia potes culpabiliter aliis erroribus inuolui.
- 4 Proponitur quadam obiectio. An hic peccet contra fidem, & illam perdat.
- 5 Satisfit supradictæ obiectioni.

1 Potesse haberi ignorantiam inuincibilem mysteriorum supernaturalium, Incarnationis, Trinitatis, & similibus, constat ex sæpè dictis, quia hæc cognosci non possunt, nisi proponantur, at sæpè propositio desit. Ergo. Neque valet dicere nemini negari à Deo media ad salutem necessaria; quia hoc verum est, si diuinæ gratiæ recipiendæ impedimentum non præstas: at præstare potes hoc impedimentum multiplicando peccata. Quod si verget. Ergo iam ignorantia culpæ tuæ tribuenda est, siquidem Deus illam à te expelleret, nisi culpam committeres. Dico tribuendam esse tuæ culpæ; non tamen obinde sequitur ignorantiam in se culpabilem esse, quia ad hoc, vt ignorantia in te culpabilis esset, debebas aliquo modo cognoscere tuis peccatis impedimento esse illam expellendi, & insuper debebas scire obligationem illam expellendi: quæ omnia facillimo negotio ignorari à multis possunt.

2 Dico secundo, te posse habere ignorantiam inuincibilem fidei supernaturalis circa quodlibet mysterium lumine natura notum, v. g. circa Deum, cuiusque omnipotentiam iustitiam, & bonitatem, quatenus sunt à Deo reuelata. Ratio est eadem ac in precedenti conclusione, quia hæc esse à Deo reuelata, obiectum est supernaturale; sed obiectum hoc supernaturale virtus naturæ cognoscere non valet. Ergo indiges aliquo per diuinam fidem proponente: hoc autem carere potes, Ergo potes inuincibiliter carere cognitione Dei, quatenus per fidem supernaturalem reuelatur, & ita tenet, & optimè probat Suarez de fine disp. 17. sect. 1. à num. 3. Coniunctio disp. 18. dub. 1. concl. 3. num. 19.

3 Dico tertiò, fidelis in infantia baptizatus, & inter infideles, vel hæreticos nutritus, poterit hæc ignorantiam inuincibilem fidei supernaturali habere ratione supradictæ: & insuper poterit culpabiliter pluribus erroribus aduersus Deum inuolui credere enim potes culpabiliter vel plures esse Deos, illicque adolere; potes credere animam rationalem non esse immortalem, mendacium, fornicationem, & alia naturæ rationali contraria licita esse: non tamen obinde sit amittere fidem, si ignoras inuincibiliter hæc omnia fidei diuinæ contrariari, sic Suarez, & Coniunctio supra. Probo, quia fides supernaturalis amitti non potest, nisi per peccatum infidelitatis, vt definit Trident. sess. 6. can. 11. Sed ille fidelis illis erroribus assensiens, non peccat peccato infidelitatis formaliter; siquidem infidelitas est dissentus à primæ veritate reuelante, sicut fides est assensus primæ veritati reuelanti: at ille infidelis ignorat inuincibiliter primam veritatem tale mysterium, cui ipse dissentit, reuelasse. Ergo non potest voluntariè à primæ veritate reuelante dissentire. Ergo non peccat peccato infidelitatis formaliter. Ergo non amittit fidem ex illo peccato.

4 Dices, hic fidelis talibus erroribus culpabiliter inuoluitur peccat contra illam virtutem, quæ obligat veram de Deo habere cognitionem, & omnia falsa, & contraria respicere: sed hæc virtus non videtur alia præter fidem. Ergo peccat contra fidem, ergo amittit fidem. Item cum his erroribus neque actus fidei, neque pia affectio in voluntate compari potest. Ergo neque habitus fidei, Deinde ille verè est idololatra, & paganus, seu hæreticus. Ergo non potest esse fidelis.

5 Respondeo ad primum peccare contra illam supernaturalem virtutem, quæ dicitur veram de Deo cognitionem, & falsam respicere, quæ est fides supernaturalis, sed non peccare aduersus illam formaliter, sed tantum materialiter, eo quod non cognoscit obiectum, cui talis error opponitur sub illa virtute contineri. Adde non ex quolibet peccato contra fidem amitti fidem, nam omittere actum fidei debito tempore, est contra fidem & non perditur ex illo fides. Item error etiam culpabilis, si non adest pertinacia, non excludit fidem. Ergo etiam si daretur peccare talem fidelem aduersus fidem, cum non sit pertinax, non inferret amissionem fidem.

Ad secundam concedo, cum talibus erroribus actum fidei etiam illam veritatem compari non posse, bene tamen habitum; quia

DE
ASTRO
PALAT
TOM
II